

Fabriek centrum van hip 'nieuw' Leiden

DOOR SILVAN SCHOONHOVEN

LEIDEN - De creatieve klasse in Leiden moet opstaan. En dan niet om na het tandenpoetsen de trein te pakken naar Amsterdam, maar om in de eigen stad aan de slag te gaan, bijvoorbeeld in het Leidse *Quartier Leyden* rond de Meel- en andere oude fabrieken, een trendy oase voor creatieve media- en communicatiebedrijfjes.

Die ideeën van de Leidse bedrijfsjournalist Jeroen Maters klinken hoogdravend, maar hij heeft inmiddels argumenten in handen waar ook andere partijen in de stad gevoelig voor blijken. De gemeente, Kamer van Koophandel, universiteit en hogeschool hebben besloten samen jaarlijks anderhalve ton vrij te maken om Leiden als 'communicatiestad' op de kaart te zetten. Ze hopen een kettingreactie op gang te brengen, net zoals toen Leiden zich profileerde als centrum voor bio-science.

'Communicatie' (media, uitgeverij, ontwerp, internet) moet na de biowetenschap de tweede economische pijler onder de stad worden, is de doelstelling van de nieuw opgerichte stichting Leiden Communicatiestad. Leiden heeft na Amsterdam en Utrecht het hoogste percentage creatieven onder de beroepsbevolking. Toch is het geen trendsettend epicentrum maar een oord van geklaag, dat tobt met falende projecten en met een 'strokerige bestuurscultuur'.

Maters legt uit wat het probleem is. „Als je bezoekers hier rondleidt, kun je hen wijzen: kijk, daar staan klassieke straat-

De Meelfabriek wordt volgens Maters het epicentrum van nieuw, trendy stadscentrum en een krachtcentrale voor 'Leiden Communicatiestad'.

ARCHIEFFOTO FRANS ROOMERS

lantaarns, daar staat de oudste schouwburg van Nederland, daar de oudste universiteit, en daar staan wat oude mensen. De tijd heeft er stilgestaan, prachtig, maar dat heeft het ook in Delft, Haarlem en Gouda. De 'kosmopolitische kwaliteitszoeker' zoals Leiden Marketing het noemt, die komt niet af op een Anton Pleckstad. Die zoekt nieuwe ideeën. We staan op de ranglijst van populaire steden op plaats achtien, net boven Tilburg. Tilburg! We hadden in de top vijf moeten staan."

Kijk maar eens hoe het Maastricht verging. Dat was een ingedutte stad met een mooi oud centrum, precies als Leiden. Tot de nieuwe wijk Céramique werd aangelegd, net buiten het historische centrum. Toen begon er iets te broeien en Maastricht kreeg een nieuwe glans. „Als we langs de noordostrand van het centrum ook zo'n nieuwe wijk laten ontstaan, dan verslaan we in één klap Gouda, Delft en Haarlem. Dan zijn dat de steden met poffertjeskramen. Het oude centrum moeten we voor-

al proberen op de erederfgoedlijst te krijgen. Maar de nieuwe zone moet bruisen van cultuur en activiteit, zoals de IJ-oever van Amsterdam. Geen laffe poepveldjes langs de singels, maar mooie parken."

Maters' ideaal: een *Quartier Leyden*, een hangout voor de creatieve klasse langs de noordostrand van Leiden. Wat daar van het middelpunt moet worden, staat nu nog in de vorm van een sombere mastodont met ingegooide ruiten langs de Zijlsingel. De deplorabele staat

Creatieve conferentie

Op 27 juni komt er een 'idee-festival' in het 50 kv-gebouw voor tweehonderd creatievelingen die vrijelijk plannen kunnen lanceren voor een levendiger Leiden. Bedoeling is om 'creatieven' in contact te brengen met 'realisators', zoals de eigenaar van de Meelfabriek, die de van plannen werkelijkheid maken.
www.stadszomernachtsdroom.nl

van de Meelfabriek verhuult wat er daar gaat gebeuren, beweert Maters. De Meelfabriek wordt een 'creatieve stad binnen de stad'. Natuurlijk is er meer. De noordostrand krijgt ook een muziekcentrum in het Nobelcomplex naast de Lakenhal. Dan is er het Scheltemacomplex, het mediagebouw Nieuwe Energie (waar deze krant huist), het 50kV-station in de architectonisch bijzondere wijk Nieuw Leyden. Maar niets geeft de stad zo'n 'ongelofelijke boost' als de Meelfabriek, denkt Maters. „Je kent Leiden niet meer terug als die af is. Ik heb de bouwtekeningen van Peter Zumthor gezien en ik zeg je: dit wordt het mooiste gebouw in Nederland. We realiseren het ons niet, maar Zumthor is de beste architect ter wereld. Hij doet heel weinig projecten, en nu komt hij *uitgekend* in Leiden een gebouw neerzetten. Bedrijven staan in de rij om in zijn projecten te mogen huren. Je zult zien dat er een ongelofelijke energie vrijkomt als de nieuwe Meelfabriek eenmaal op stoom is gekomen."